

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin 1918-ci il 2 dekabr (Bazar ertəsi günü) tarixli 54-cü nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

Almaniya imperatoru taxtı-səltənətdən əl çəkməyə məcbur olur. Avstriya imperatoru isə öldü, həm də əhəmiyyətsiz bir vahid idi. Sülh şəraiti [şərtləri] necə olacaqsız olsun, bu üç taxt heç vaxt təcrid [bərpa] ediləmməz. Bu müharibəni xırda millətlərin xilaskarı sifəti ilə başladığı və üz verən bütün müsibət və bədbəxtliklərlə bərabər, hamımız etiraf edirik ki, Müttəfiqlərə olan ümidlər onları aldatmadı."

Bu surətlə, təşvişə yer yoxdur. Fəqət, istiqlalını bu qədər əziz tutan, Azərbaycanını bunca sevən camaat, istiqlalıyyəti uğrunda hər cəhətdən hər qüvvəsi ilə çalışmalı, müstəqil yaşamağa müstəhəqq [layiq] olduğunu hər cəhətdən isbat etməli, yərin [sabah] üçün gün ağlamlalıdır.

Gözlə düşün, iyi hiss et, yanılma, aldanma, Nə varsa doğrudur; doğruluq şaşar sanma. Qoş ittihadə, tərəqqiyə, sə'yə, iqbala, Fəqət, unutmə ki, yol intizami-məşyətə Yaxınlaşar, qısalar. Doğru at adımlarını! Düşün: bugünkü adımlar hazırlayır yərin!

Böyük şair Fikrati eşit, sabahını, iqbalını bu gün hazırla.

X. İ.

NƏZARƏTLƏRDƏ [NAZİRLİKLƏRDƏ]

- Azərbaycan Hökuməti tərəfindən 13 təşrinə-sani [noyabr] 1918 tarixində zeydləki [şağdıqlı] qərardad qəbul edilmişdir.

Hökumətin 28 avqust [avqust] 1918 tarixli qərarı dərəcəli dəy-ışılaraq, yalnız bir edadı məktəbi olan səhərlərdə Maarif nazirinin səlahədidi [münasib görməsi] ilə təhziir [hazırkı] (starsı) sinfindən yuxarı siniflərdə dərslər rus dilində olmaq üzrə birər şöbələr açılmağa müsaidə edilmiş. Bir neçə edadı məktəblərə malik yerlərdə isə məktəblərin bir hissəsi fəvqəlzikr qənan mövcibində [deyilən qənanə əsasən] milliləşdirilərək qəlanların bütün siniflərində türk dilinin təlimi məcburi olmaq şərti ilə dərslər rus dilində ola bilər.

Müasəlan uşaqları yalnız milliləşmiş və yaxud milliləşəcək məktəblərdə oxuması məcburi olub, əslə türkçə bilməyən müəllimlərin [tələbələrin] milliləşməmiş siniflərə daxil olması üçün hər dəfə Maarif nazirinin xüsusi rüxsəti lazımdır.

- Maarif Nazarəti birinci və ikinci gimnaziyaların əlifba və iki hazırlıq siniflərində dərslərin türkçə olmasını təhti-qərarə alıbdır. Atalarə tövsiyə edilər ki, övladını bu məktəblərə versinlər.

- Daxiliyyə Nazarətində Əmlak Nazarəti tərəfindən gəlmiş bir sənəddən anlaşılır ki, Bakı və Gəncə quberniyalarında yerlərin buraxmış qaçqınların işlərini samən etmək [qaydaya salmaq] qəsdı ilə Umuri-Xeyriyyə [Sosial Təminat], Daxiliyyə və Maliyyə nəzarətləri nümayəndələrindən mürəkkəb [ibarət] bir xüsusi heyət düzəltmək istəyirlər. Onun üçün hər nəzarətdən nümayəndələr istənilədiyi kimi, Daxiliyyə Nazarətindən də bir nəfər lazım olduğunu bəyan olunur. Daxiliyyə Nazarəti, xüsusi katibi Mehdi bəy Hacınskini bu heyətə təyin etmişdir. Bu heyət, Əmlak və Ərazi Nazarəti müavini Sultanovun təhti-sədərətində [sadrliyi altında] olacaqdır.

SIHHİYYƏÇİLƏRİMİZ VƏ TƏBİBLƏRİMİZİN NƏZƏRİ-DİQQƏTİNƏ

Aləmşüml müharibə [bütün dünyanı əhatə edən müharibə, Dünya müharibəsi] başlandığı vaxtdan bəri kürreyi-ərz [yer kürəsi] üzərində yaşayan canlıların nə dərəcələrdə fəlakət və əziyyət çəkdi-kləri hər kəsə məlumdur. Kürreyi-ərzə bir ərsəyi-məhsər [məhsər meydən] deyilsə, mənca xəta deyildir. İnsanları xəzan yarpağı kimi tökməkə olan fəlakət fərtinəsi, dünyanın hər bir bucağını axtararaq təqim-təqim insanların ömri-girənəbələrində [dəyərlı həyatlarına] zalımına bir surətdə bir xatiməyi-əbədi [əbədi son; ölüml] çıxaraq keçir. İnsanların nə qədər müharibədən və nə qədər aclığın şiddəti-təziyədindən məhv olduğı aşkar bir şeydir. Təkrarə lüzum yox. Fəqət, bunu söyləməkdən məqsəddir yeni və şiddətli müsibətə insanları üzərinə hücuməvər olduğunu [hücum etdiyini] bildirməkdir.

O da məmləkətimizin bir çox şəhər və köylerini çulğalayan və bir çox insanı, bəxşus [xüsusilə] fəqərə sinfini acınacaq bir surətdə qırmaqda olan sari [yoluxucu] xəstəlikdir. Bir çox köylerimizdə hər bir evdən yüzdə 50-60 faizli qırılmış, hələ qırılmaqdadır. Nə acınacaq bir hal! Bığarətinə halına baxan, dərslərinə əlac edən varmı, yoxmu? Bu sual mənca pak məchul. Nə yəpəlin, müharibədən qırılır, aclıqdan qırılır, şimdiki isə fəlakət fərtinəsi sayılan şü mənhus mərazədən [nahis, uğursuz xəstəliklərin] qırılır. Buna bir qarə yoxmu əcəbə?

Tibb və səhiyyə müəssisələrimizin nəzəri-ətinasını burasına cəlb edirik.

İştə, şü əmrəzi-sariyyənin [yoluxucu xəstəliklərin] əlacı möhtərəm sihiyyəçilərimizin mərhəmətlərinə mərbutdur [bağlıdır]. Şəhər və köylərə təbirlər göndərdib gəzdirərək şü mərazin məhvinə və bu mərazdən xəstələnlərin dərslərinə əlac bulundurmaldır. Əks surətdə bu xəstəlik xanımınları vıranə qoyan bir tərəz əlacaqdır ki, bunun sonu pak təhlükəli və müşkül görüldür. Sonda [sonradan, vaxt keçdikdən sonra] bu mərazlə mübarizəyə qalxısacaq olsa da, faydasız olar. Buna acınacaq hal [çində yeni] bir acınacaq hal eşidib və görürəm. O da səyfiyyə [yaylaq, kurort] və səyahətlərdən yeni övdət etmiş [qayıtmış] bir neçə təbirlərimizin müayinə ürətini artıq yüksəkəldirdiklərdir. Məsələn, 5-10-15 manata razı olmayıb, hətta bizim böyük təbirlərimiz ürəti 20-25 manata vərdirmişlər. "Bu da bir halı-mübbkiyi-digər" [digər bir ağlamlı haldır]. Daha nə deyə bilərik? Qoy, fəqirlər 20-25 manat tapmadıqları halda gəbersinlər. Bu ravəmi? Na isə, üzümüzü sihiyyəçilərimiz və təbirlərimizə tutub, şü mərazin məhvinə və xəstələnlərin dərslərinə əlac etmələrinə son dərəcə rica və istirham [xahiş] edirik.

Əli Mişan

BAKİ XƏBƏRLƏRİ

Ərzaq Nəzarətində [Ərzaq Nazirliyində]

Ərzaq naziri Nasib bəy Yusifbəyov həzrətləri Bakıya gətiriləcək taxıl işlərini qaydaya salmaq qəsdı ilə Azərbaycan dəmiryoluna çıxmışdır.

- Qubada ölmüş yəhudilərə kəfən qayırmaq üçün Ərzaq Nəzarəti Quba yəhudi qəsəbəsinə üç top və bir top ağ çit aparılmasına icazə vermişdir.

- "Azərbaycan" qəzetasının 48-inci nömrəsində Ərzaq idarəsinin vəkili Yurvin Qalınovski tərəfindən bir teleqram dərc edilmişdir ki, o, Quba yezədinə ərzaq həzət etməyə gedir. Bu xüsusda Ərzaq Nəzarəti

xüsusi məktubla şəhər Ərzaq idarəsinə yazıb həmin Yurvin Qalınovski kim olduğu və kimin tərəfindən Qubaya göndərildiyini Ərzaq Nəzarəti idarəsinə məlum etməsini yazır.

- Zaqatal quberniyasının vəkili Kaladjo, Ərzaq Nəzarətində yazıb xəbər verir ki, sərhəd gömrükxana məmurları qeyri məmləkətə aparmaq üçün ancaq üzüm, şərab və konyaka icazə verirlər. Bu barədə Kaladjo yazır ki, Zaqatal quberniyası bağət olduğundan orada həmidən çox findiq, şabalıd, qoz və qeyri əmələ gəlir və camaatın güzəranı ancaq onlarla keçir. Odur ki, yuxarıda zikr olunan əşyaların qeyri məmləkətə buraxılmasına icazə verilməsini Kaladjo Ərzaq Nəzarətindən xahiş edir. Bu barədə Ərzaq Nəzarəti lazımi tədbirlər görməkdədir.

- Bakıdan Zaqatala bir çox ərzaq, manufakturalı, sabun və qeyrə aparmaq üçün Zaqatal cəmiyyət dükənləri şərakətində [şirkətlərində] Ərzaq Nəzarəti izin verdi.

- Tağıyevin fabrikasında Bakıda "Təbriz" mehmanxanası üçün min arşın beş, 50 dana çəkakək, beş yüz arşın katan, altmış arşın bomazi [pamazi, xovlu pambiq parça] verilməsinə Ərzaq Nəzarəti icazə verdi.

- Ətraf kəndlərin Bakı cəmiyyəti[nə] taxıl əkmək üçün qeyri yerlərdən dən gətirməyə Ərzaq Nəzarəti icazə-namə verdi. Öz tərəfindən Nəzarət, Türtük və Məabir [Naqlıyyat və Rabitə] nazirindən xahiş edir ki, həmin cəmiyyətə vaqon verilsin.

- İrandan və Lənkərandən Bakıya on min puta qədar düyü (putu 200 manatdan) gətirməyə Ərzaq Nəzarəti Trifon Basılmayağa icazə-namə vermişdir. Düyü Ərzaq Nəzarəti adına iki ayın ərzində gərəkk gəlsin. Hərgah Nəzarətə lazım olmasa, o vaxt düyü sahibi düyüsünü açıq qiymətə sata bilər.

- Bakıdan Kutais şəhərinə iki vaqon balıq aparmaq üçün Xənaşaylı Ərzaq Nəzarəti icazə verdi.

- Gürcüstan, Quba, Qusar, Dərbənd, Petrovsk, Teymurxanşura, Axtı, Qasımqand, Məcəlis ilə teleqraf və posta müxabirəti [ləqəsi] təcrid [bərpa] edilmişdir.

Saxta ərz-hallar

Türk Ordusunun Bakını işğal vaxtlarında xəsarətdə olanların [zarərçəkənlərin] zərərlerini təhqiç edəcək komisyona altı milyon rubllik saxta ərz-hallar pışnihad [taqdim] edilmişdir. Saxta ərz-hallar möhür və saxta imzalarla əksərən Bayılov dairəsindən verilmişdir. Bu barədə komisyond sədri general Andrusa məlumat verilmişdir.

Ərzaq məsələsi

Ərzaq şöbəsi Quba nümayəndəsindən bir böylə teleqram almışdır:

Gəncə və Bakı möhtəakirləri və Quliyev acentaları, köylərdən taxıl alıb anbarlarda saxlamaqla qiyməti bahalandırılar. Şəhər isə aclığa məruz qalmışdır. Rica edirik ki, bunlar tərəfindən alınmış taxilin həzzi [müsadirəsi] barəsində təşəbbüsdə bulunasız. Bütün mövqif [stansiyası] müdirlərinə taxılı Ərzaq şöbəsi naminə göndərmək barəsində iqdəmatda bulununuz.

Kazak mürəxxəslərinin [nümayəndələrinin] müvəsiləti [gəlişi]

Terski oblast kazakları tərəfindən seçilmiş Zuyev və Jitkov cənəbləri mürəxxəs olaraq dün Bakıya gəlmişlərdir. Mürəxxəslər Bakıda bulunan Şimali Qafqaziyyə Hökumətinin Baş vəkili Çermoyevə Tersk oblastının əhval və vəziyyəti-siyasiyyəti haqqında məruzə vermişlərdir. Tersk oblastında vəziyyət bölsəviklər əlində olduğundan, kazak mürəxxəsləri Şimali Qafqaziyyə Baş vəkildən kömək istəməkdədir.

Azərbaycan dəmiryollarında

Azərbaycan Dəmiryolları İdarəsi 3-üncü və 4-üncü sərnişin qatarlarında əlavə 7 və 8 nömrəli sərnişin qatarları təşkilinə şüru etmişdir [başlamışdır]. İşbu trenlər [qatarlar] Bakı ilə Tiflis münayinədə [arasında] işləyəcəklərdir. Bütün mövqif [stansiyaları] müdirlərinə birər əmr göndər[il]ərək türk əsgərləri tərəfindən buraxılan vaqonların Bakıya göndərilməsi tövsiyə edilmişdir.

Azərbaycan sosialistlərinin fəaliyyəti

29 təşrinə-sanidə [noyabrda] Türk Ocağında Azərbaycan ictimaiyyəni-inqiləbiyyun (inqiləbçi sosialistlər) iclası olacaqdı. Bu iclas mütaşəbbis heyət binəgüzərli [sərəncamı] ilə təzə ayın (kanun-əvvəl) [dekabrın] 6-sına təxir edildiyinə görə, bu iclasda işlək əza [üzvlər] xüsusi bir müşavirə məclisinin açıldığını elan etdi. Burada toplanmış əzanın əksəriyyəti əhvali-həzirəyə [hazırkı vəziyyətə] münasib öz təsavvüratını bəyan edən kimi oldu. Bunların hamısı bir ağzıdan gənc Azərbaycanın istiqlalıyyəti tərəfdarı oldular.

Müxtəsər bir məruzədən anlaşılır ki, xarici esərlər Azərbaycan istiqlalıyyəti ilqasını [lağvını] və müttəhid [vahid] Rusiyanı əhya [bərpa] edəcək Ufa Hökumətini qəbul etmək təklifində bulunmuşlar. Müşavirədə hökmfərma [həkim] olan ruhdan ballı idi ki, gənc sosialistlərimiz gənc Azərbaycanın hürriyəti[ni], istiqlalıyyətinə var qüvələri ilə müdafiə edəcəklər. Bunun əksində hərəkət edənlər ziddinə işləmək və hürriyətimizin paydar [qalıcı, əbədi] olması üçün əzəri türklərinin ümum demokratıyasını [xalqını] köməyə çağıracaqlar. Bütün mədəni dövlətlərin sosialistlərindən müavinət [yardım] tələb edəçəklər. Ufa Hökumətinin qəbuluna gəldikdə: bunu heç vaxtlə eşitmək belə istəməyirlər.

Əcnəbi esərlərin Rusiyanı əhya etmək üçün tam bir əsaiş içində yaşayan Azərbaycandan bu əməliyyati-cərrahiyyəyə başlamalarına bir az da təəccüb idilər. Yenidən fəaliyyətə başlamış Azərbaycan İctimaiyyəni-inqiləbiyyun firqəsi aradaşları qeyri-müasəlan esərlərin böylə hərəkatlarına şərik olmadıqlarını bu məclisdən görmək olardı. Bu firqənin bu günlərdə Bakıda mərkəzi bürosu açılacaqdır. Vətənin sərbəst və xalqımızın da azad yaşaması yolunda çalışan Azərbaycan inqiləbçi sosialistlərinin böylə iqdəmatlarını [addim-lərini] təbrik etməklə, kəndlərinə tövfiq [tanrıdan kömək] dilərik.

M. H.

"Qafqaziyyə Millətləri İttifaqında"

Təşrinə-saninin [noyabrın] 29-unda "Qafqaziyyə Millətləri İttifaqı" iclasında Bakı və quberniyasında yaşayan müsəlman və erməni əhalisinin mart və sentyabr aylarında və bölsəvik hərç-mərcliyində çəkdikləri zərərləri və hal-həzirdəki ehtiyaclarını təhqiç və təftiş etmək məsələsi müzakirə edilmişdir. Müsəlman və erməni əhalisinin ehtiyaçını İttifaq özü və hökumətə və ya məhəlli [yerli] cəmiyyəti-xeyriyyətlərə müraciətə təmin etməkdən ötrü məzkur [yuxarıda deyilən] məlumat cam etmişdir.

Sonra iclas Salyan qışqalarında [kazarmələrdə] saxlanan və bu axır vaxt Bakıdan aparılıb Biləcəri ilə Gəncə arasında dəmiryolunda işlədilər erməni əsirləri məsələsini müzakirə etmişdir. Bunların qaytarılmaları təşəbbüsəti "İttifaq" heyəti-rəyasəti [rəyasət heyəti] Qara bəy Qarabəyova, Taqianosova, Axundova və Kara-Murzaya həvalə olunmuşdur.

Rus Milli Komitəsində

Üçüncü gündür ki, Rus Milli Komitəsində hökumət təşkilı barəsində iclas olmuşdur. Azərbaycan Parlamanına nümayəndə göndərmək məsələsində komitə işbu qətnaməni müavinət [yardım] etmişdir:

Umumrusiya Məcəlis-Müəssisəni davətinədək Rus Milli Komitəsi Azərbaycan Parlamanına nümayəndə göndərməyi qeyri-mümkün ədd [hesab] edir.

* * *

- Bu yaxınlarda Bakıda hakimlərdən gəcə və gündüz növbətçilər olacaqdır. Burada gəcə və gündüz naxosrlara müavinət [yardım] göstəriləcəkdir. Hakimler evlərə dəxi gedəcəklərdir. Adres: Qoqolevski və Tarqovi küçələrin kücündə, "Bolşoy Moskovski" mehmanxanada. Telefon nömrə: 7-99

* * *

- Təcili müavinət [kömək] lazım olduğu müddəta Müttəfiqlər polis müfət-tişi miralay [polkovnik] Kokerell (telefon nömrəsi: 55-55 və 25-80) və təhərrı [axtarış] polis müdiri Abdullayeva (telefon nömrəsi: 42-10 və 7-75) müraciət etməlidir.

QAZAXDAN BİZƏ YAZIRLAR

Burada müsri [yoluxucu] xəstəlik o qədar şiddət etmişdir ki, hər gün bir kənddə 10-15 nəfər adam ölü.

Bir çox evlər vərdir ki, külfətin hamı əzasi [ailənin bütün üzvləri] mərazə mübtəla olub, hətta inakləri belə sağmağa adam tapılmayı. Xəstəliyini ümdəsi "ispanyol nəzəsi"dir [ispan qripidir]. Hakim filan yoxdur. Bu barədə lazımi tədabir ittixaz ediləmsə [tədbirlər görülməzsə], əhali bütünlüklə tərk olub gedər.

QAZAX DARÜLMÜƏLLİMİNİN [SEMİNARİYASININ] AÇILMASI MÜNASİBƏTİLƏ

Maarif Nəzarətindən böylə bir rapor alınmışdır:

"Bu noyabr ayının 8-9-cu günlərində Qazax darülməlliminə ülum [elm] təhsili üçün ərizələr verənlər imtahan olundu. Onuncu günü təntənəli bir surətdə məktəbin rəsmi-güşadı [açılış mərasimi] vüq buldu [gerçəkləşdi]. Dəvət üzrə şəhərin əyan-əşrafı [nüfuzlu adamları], sahibi-mənsəbləri [mənsəb sahibi, vəzifəli şəxsləri], müttəəllimləri [tələbələrin] valideyni, müəllimlər və bir çox camaat, darülmüəlliminin həyatına cam oldular. Saat 12-də elmi-ilahi [ilahiyyəti] müəllimi İbrahim əfəndi Qayıbzadə, "Qurani-məcidi"dan [şanı uca Qurandan] bir hibz tilavət edib [oxuyub], bə'd [sonra] oxuduqları ayələrin midsəqınca [ayələri təsdiqləyən mahiyyətdə], elmin şərafət və fəziləti bəbində bir neçə dəyərlı sözlər danışdı. Ondən sonra Bələdiyyə komandanı Səbri bəy canabları və bə'd [sonra] Camal bəy həzrətləri hər biri ziyadə təsirli və pürməna [mənalı] nitqlər söylədilər. Hər iki nitəq nitqlərinin xülasəsində darülmüəlliminin ən mühüm və müsəlmanlar üçün ən gərəkkı bir məktəb olması andirib, gəncləri ülum və maarif təhsilinə tərgib [rəğbətəldiridilər] və təşviq eylədilər və səadət-i-əbədi və haqqının əsl mənasını təhsil və təlimdə olmasını onlara bəyan qıldılar.

Axırda darülmüəllimin müdiri Fıridun bəy Kəçərlı canabları yeni təsis olunmuş və bina tutmuş məktəbin səbiqədə Qorı şəhərində, əcnəbi vilayətində, xristian darülmüəlliminin cəbində [nəzində] qırx sənyədək ömür keçirməsində dair əhəmiyyəti tarixi məlumat verdi və bə'd [sonra] Qazax darülmüəlliminin imtahanlardan sonra qəbul olunan şagirdlərin isimlərini oxuyub, təzə şagirdlərə xitabən darülmüəllimində nə səyaq və hangi yuxda üzrə dolanib yaşamağın yollarını bəyan etdi. Rəsm-güşadə toplanan möhtərəm şərəfşarı başqa bir bəhət [sevinc] ilə müdiri, müəllimləri və şagirdləri təbrik etdikdən [sonra] dağıldılar.

Ərizə verənlərin ədədi imtahan gününə kimi 51 idi. İmtahana gələnələr isə 42 nəfər olmuşdur. Digərlərinin gəlmədiyini, bütün yezədi əhatə etmiş möhlik [təhlükəli, öldürücü] xəstəlik səbəb olmuşdur. Gənclərdən 35 nəfəri imtahanda müvəffəqiyyət göstərmişdir. Məktəbə daxil olmaq üçün ərizələr ardi kəsilməyir.

İkinci imtahan üçü müəllimlər sarı tərəfindən təşrinə-saninin 20-sinə təyin edilmişdir. Səbiqədə darülmüəllimində oxuyanlardan beş nəfəri gəlmişdir, on nəfəri də gələcəkdir. Bir çoxları da zabitən məktəbəni girmişlərdir. Şükürlər olsun ki, böylə bir lazımlı məktəbin güşadı başa gəldi. Bu vaxtdək əsgəri ehtiyaclar üçün işlək olunduğuna [görə] rəsmi-güşad bir az gecikdi. Müəllim və müttəəllimlərə [tələbələrə] müvəffəqiyyətlər dilərik.

GÜRCÜSTANDA

Mövsuq [mötəbər] mənbələrdən "Tiflisski listok" qəzetəsinə xəbər verilir ki, İngiltərə əsgəri komandanlığı İngiltərə əsgərlərinin bir hissəsini Gürcüstana göndərməli məsələsi haqqında Gürcüstan Hökuməti ilə müxabirətə bulunmuşdur [danışiq armışdır]. Gürcüstan Hökuməti cavab vermişdir ki, Gürcüstan Cümhuriyyətində əsaişsi saxlamaq üçün əcnəbi əsgərlərinin Gürcüstanda bulunmaqlarını öz tərəfindən lazımlı görmür. Lakin, beynəlmiləl müahidənəməsi şəraiti [müqavilə şərtləri] ilə dost hökumət əsgərlərini Gürcüstana gəlmələrini mümaniat [məneçlik] göstərməyir.

Çxenkelinin təyini

Təşrinə-saninin [noyabrın] 22-sində Hökumətin rəsmi surətdə Çxenkelini Xariciyyə Nəzarətindən azad edərək, Avropada bütün hökumətlər nəzədinə Gürcüstan Hökuməti mənafeyini mühafizə edəcək fəvqələdə mürəxxəs [nümayəndə] təyin edildiyini elam etmişdir [bildirmişdir].

- Ermənistan Hökuməti nəzədinə olan Gürcüstan siyasi nümayəndəsi, İrəvanda qaçqınların fəlakətli halını bir məruzə ilə Gürcüstan Xariciyyə vəzirinə [nazirinə] göndərmişdir. Ermənistan Hökuməti qaçqınlarla müavinət [kömək] göstərməkdən və qaçqınlar məsələsini həll etməkdən aciz qalmışdır. Məruzədə deyilir ki, təşrinə-saninin [noyabrın] birində Parlanman binası qarşısına cam olmuş erməni qaçqınları, öz evlərinə göndərilmələrini tələb etmişlərdir. Qaçqınlar arasında olan təşviqətdəlik, qaçqınları qarətə başlamağa təşviq etmişlər. Qaçqınlar dükənlərin şüşələrini sındırıb, dükənlərin malını qarət etmişlərdir. Qarətçərlik [talançılıq] şiddət etdiyindən, əsgərlər dəvət edilmişdir. Əsgərlər silah gücü ilə iğtişayı yətmişlərdir.

TEATRO VƏ MUSIQİ

Cümə günü rabüüləvvəl ayının 2-sində (dekabrın 6-sında) Azərbaycan Hökuməti Teatrosunda opera mövsümü açılmağı münasibətilə Hacıbəyli Qardaşları Müdiriyyəti tərəfindən Üzeyir bəy Hacıbəylinin yazmış olduğu məşhur "O olmasın bu olsun və yaxud Məşhədi İbad" nam [adlı] operettəsi şükuhlu [təntənəli] bir surətdə mövqeyi-təməşya qoyulacaqdır.

Bu oyunda məhv və müqtədir [qüdrətli] aktyorlar iştirak edib, toy hamamı məclisində gözəl mənzarələr olacaqdır. Biletlər indən teatrın kassasında satılmaqdadır.

Çox illər təcrübə hasil etmiş müəllim Z. V. Birezanski

Ciddi dərslər verir.

Ünvan: 4-ncü Paralelni caddədə, ev nömrə.

285 1-2

Satır

Bir dənə işlənmis xanənda tarı. Almaq istəyənlər Nikolayevski caddədə "Sokol" kitab mağazasında Heybat Cavadova müraciət edə bilərlər.

248 1-1

Doktor F. S. Şteyn

Naxosrları qəbul edir səhər saat 9-dan 12-yədək, axşam saat 5-dən 7-yədək.

Mariinski və Tarqovi caddələrin kücündə Əşrafovun evi, "Jorj" əksxanası. Telefon nömrə 54-44.

232

Arvad diş həkimi

A. P. Matsiyevskaya

Naxosrları qəbul edir. Nikolayevski caddədə ev nömrə 33, Kraslinikovun evi. Telefon nömrə 45-90.

Qəbul edir saat 10-dan 2-yə kimi, 5-dən 7-yə kimi.

283 25-2

Doktor Samuil İzrailoviç Kopeloviç

Daxili və əsəbi mərazə mübtəla olanları hər gün axşam saat 5-dən 8-ə kimi qəbul edir. "914" davasını [dərmanını] istemal edir [işlədir]. Voronovski caddədə nömrə 17, ikinci mərtəbə. Telefon 50-82 və 93.

282 52-2

Diş həkimi

B. L. Levin

Dişlərə müalicə edir, doldurur, ağrısız çıxarır və qızıl və kaucuk üzərində süni diş qayırır. Tsitsyanovski caddə nömrə 7, Qubernskinin kücündə.

Qəbul edir: 9-dan 2-yə kimi; 4-dan 7-yə kimi.

280

Doktor Kamila xanım İsmayilov

Uşaq və əmrəzi-daxiliyyəsi [daxili xəstəlikləri] olan naxosrları hər gün səhər saat 10-dan 2-yədək və axşam 4-7 qəbul edir.

Adres: Armyanski 16. Telefon 56-89.

235

Doktor Əliheydər Allahverdiyev

Daxili naxosrları qəbul edir səhər saat 8-dən 10-ə kimi, axşam saat 4-dən 6-yə kimi. İğəri şəhərdə bağın qarşısında Minarettski küçə, ev nömrə 1. Telefon nömrə 36-91. Б. Минеретская ул., д. N 1. Кв. N 236. Телөф. 36-91.

236

Doktor Rza bəy Sultanov